

ЦВЕТЕЛИНА ЧИТАКОВА
ЛИЦЕНЗИРАН ОЦЕНИТЕЛ
СЕРТИФИКАТ № 400100122
гр. София, п.к. 1463
бул. "Витоша" № 66, ет. 4
тел: +359 2 944 65 01

ДО
ЕВГЕНИЯ МИХАЙЛОВА
ДИРЕКТОР НА ОКИ – ДОМ НА КУЛТУРАТА „ИСКЪР“
гр. София, п.к. 1592, ж.к. Дружба 1
ул. «Кръстьо Пастухов» №23

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

на
ЦВЕТЕЛИНА **ЧИТАКОВА**

Уважаема г-жо Михайлова,

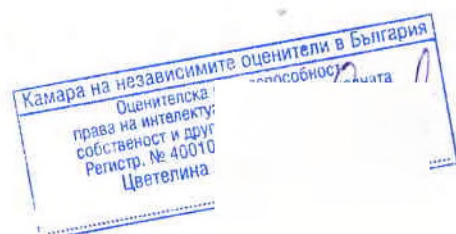
Настоящата експертиза е възложена от Ваша страна във връзка с изготвяне на Доклад до Столичен Общински съвет.

Задачата е да се изготви предложение за стойност на услуги с цел използването им при договарянето на цена за участие на Софийски духов оркестър към ОКИ – Дом на културата „Искър“ в концерти, продукции и събития извън Календарите на ОКИ – Дом на културата „Искър и на Столична община, като се представят отделни стойности за участие на цял оркестър и камерен състав.

ДАТА НА ЕКСПЕРТИЗАТА И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

Експертизата е изготвена на 12.07.2021 година в град София на базата на:

- 1 Предоставената от ОКИ – Дом на културата „Искър“ информация и документация във връзка с концертните изяви на Софийския духов оркестър и направените разходи за последните 5 години;
- 2 Изследване на източниците на правото, обуславящи решаването на поставената задача;
- 3 Технически информационен документ на Съвета по международни стандарти за оценяване: Оценка на нематериални активи;
- 4 Правила за мониторинг и оценка на дейността на държавните културни институти в областта на сценичните изкуства;
- 5 Информация за аналогични пазарни цени и осъществени реални аналогични сделки;
- 6 Наредби за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на общините в България;

ЦЕЛ НА ЕКСПЕРТИЗАТА

Определяне на цени за участие на Софийски духов оркестър към ОКИ – Дом на културата „Искър“ в концерти, продукции и събития извън Календарите на ОКИ – Дом на културата „Искър и на Столична община, като се представят отделни стойности за участие на цял оркестър и камерен състав.

ПРАВНА РАМКА

Културните институти са държавни или общински културни организации, които се създават със специален закон или с акт на орган на изпълнителната или местната власт на основанията по чл.4 от ЗЗРК.

Чрез създаването на общинските културни институти като съчетават принципите на националната културна политика с местните условия и традиции (чл.18 от ЗЗРК), общините посредством общинските съвети и назначените от кметовете общественно-експертни съвети и комисии, формират и реализират своята политика за закрила и развитие на културата.

Общинските културни институти се създават, преобразуват и закриват с решение на Общинския съвет на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 от ЗМСМА, съгласувано с министъра на културата. Създаденият по силата на решение на Общинския съвет културен институт - юридическо лице, се финансира от общината чрез определен му самостоятелен бюджет (чл. 8, ал. 1 и чл. 18, ал. 2, т. 1 от ЗЗРК).

Следва, че всички културни институти са юридически лица на бюджетна издръжка към Министерството на културата, към друго ведомство или към община. В този смисъл ОКИ – Дом на културата „Искър“ е общински културен институт по смисъла на чл.4, ал.1, във връзка с чл.3 и чл.8, ал.1 от ЗЗРК, юридическо лице, създадено с акт на общинския съвет, финансирано от общинския бюджет съгласно разпоредбата на чл.8, ал.2 от ЗЗРК.

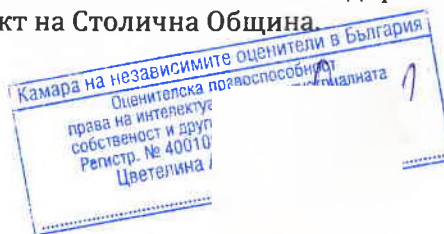
ОКИ – Дом на културата „Искър“ е създадено по силата на ЗЗРК самостоятелно юридическо лице с основна дейност „изпълнителско изкуство, артистична и творческа дейност“ (независимо от обстоятелството, че същото е създадено с акт на Общинския съвет и се финансира от общината) и цената на услугите на формациите, действащи в патримониума му следва да се формират въз основа на разпоредбите на чл.4, ал.2 от ЗЗРК.

От друга страна

Предвид обстоятелството, че дейността на ОКИ – Дом на културата „Искър“ се формира въз основа на дейностите на други организации с нестопанска цел, неклассифицирани другаде, разпоредбата на чл. 4, ал. 2, т. 2 от ЗЗРК, предвиждаща, че културните институти могат да извършват допълнителни дейности, включително стопански, свързани с основните, като получените допълнителни средства остават в културния институт, който ги е реализирал и разпоредбата на чл.4, ал.2, т.2 от ЗЗРК, предвиждаща, че културните институти определят самостоятелно своите задачи и структура съобразно предмета на дейността си, определянето на минимални цени за участие на Софийски духов оркестър към ОКИ – Дом на културата „Искър“ в концерти и продукции се явява целесъобразно с оглед реалната пазарна среда.

За разлика от частните оркестри и музикални формации, където тарифата се определя самостоятелно от музикантите, продуцента или друг ръководствено орган в зависимост от статута, цената на услугите на формациите, действащи в патримониума на ОКИ следва да се определи от неговия директор, като се съгласува с финансиращия ОКИ орган. При определени условия ОКИ може да вземе решение да предоставя и безплатни услуги.

Приходите от самостоятелни концерти и участия на формациите, действащи в патримониума на ОКИ, следва да се третират като собствени приходи на ОКИ и съответно решението за какво и как да се използват те, следва да се взема самостоятелно - от директора на ОКИ, независимо от обстоятелството, че ОКИ е създадено с акт на Столична община.

ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА АКТИВА**Естество на актива**

Оркестърът в неговата цялост, както и концертите и участието му в продукции са самостоятелни идентифицируеми нематериални активи, лишени от физическа субстанция, проявяващи се чрез своите икономически качества и носещи икономически ползи на собственика си, със специфични характеристики и специфични фактори, оказващи влияние при формиране на стойността му.

Оркестърът е сложна институция поради специфичните си особености и най-вече, че:

- е необходим много дълъг период за създаването му, изискващ значими инвестиции;
- има сложна конструкция - пирамидална структура, в основата на която стоят множество редови оркестранти, а нагоре по йерархията се минава през концертмайстори, водачи на групи, солисти и се стига до маестрото;
- има различни източници и варианти на финансиране - за българската действителност са характерни следните начини на финансиране на оркестрите: основният източник на финансиране на оркестрите са общинските средства, където финансовият гръбнак на оркестровите бюджети са работните заплати. Бюджетите се допълват и формират също така от: продажба на билети, права за излъчване, приходи от турнета в страната и чужбина, приходи от записна дейност, от спонсори, рекламодатели и дарители, от отдаване на зали под наем, спорадични съпътстващи продажби и др. Други източници на финансиране могат да бъдат верижно използване на диригенти и солисти, гранични жанрове, мултимедийни проекти, участия във филми, клипове и др.;
- съществуват задължителни инвестиции: такива са например инвестициите за изработване на репертоар; авторски права (размерът на възнагражденията, дължими за използване на музикални произведения при публично изпълнение на музика по време на концерти и други събития, съгласно одобрената от министъра на културата тарифа на МУЗИКАУТОР, възлиза на 8,73% от прихода или бюджета на музикалното събитие, а за събития косвено свързани с музиката, размера на авторските възнаграждения варира между 4,25 и 5,55% без ДДС); наем на нотен материал; заплати и хонорари на диригент и изпълнители; материална база и инструментариум – репетиционни и концертни помещения и др.

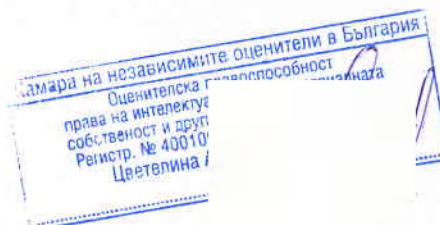
От друга страна, в случая особено важен е човешкият капитал, който се състои от знанията и уменията, таланта, опита, възможностите и желанието на музикантите и диригента да придадат собствен облик на оркестъра, гаранция за високо качество, ценено както от публиката, така и от чуждите продуценти.

Същност на актива

В структурата на ОКИ – Дом на културата „Искър“ действа музикална формация, а именно Софийски духов оркестър. Софийският духов оркестър е създаден през 1951г. като първата професионална духова формация в България. Наличието в Софийския духов оркестър на отлично подготвени музиканти с дългогодишен опит, му дава възможности да покрие практически целия възможен репертоарен спектър, недостъпен за други оркестри. Оркестърът притежава репертоар от над 1400 произведения от всички стилове и епохи - класическа, романтична, народна музика, оркестрации на произведения от 19 и 20 век. Мнозина български композитори създават произведения специално за СДО. Новостите в дейността на Софийския духов оркестър е организирането на ежегоден конкурс за написване на произведения специално за състава.

Оркестърът е формиран от професионални музиканти, ангажирани по силата на трудови договори с ОКИ – Дом на културата „Искър“. Основният източник на финансиране на оркестъра са общинските средства, като финансовият гръбнак на бюджетите им са работните заплати.

Оркестърът заема първите места на всички фестивали за духова музика в чужбина, в които е участвал. В Шладминг, Австрия е носител на първата награда измежду 43 състава от целия свят, а в същото време е носител и на първи награди и от фестивалите в Устер, Швейцария и Шиклош, Унгария.

През годините Софийският духов оркестър изнася концерти в Германия, Чехия, Австрия, Унгария, Швейцария и други страни. Когато България е приета в Европейския съюз, оркестърът получава специална покана и свири в залата на ООН в Женева, а специално за негов концерт в Берн е отворена „Ловната зала“.

Реализирани са няколко мащабни проекта съвместно с Българското национално радио. Оркестърът сътрудничи и работи съвместно с музиканти от ранга на Анатоли Кръстев, Теодосий Спасов, Борислава Танева, изтъкнати оперни, оперетни и популярни певци. А през 2011г. Софийският духов оркестър става носител на Почетния знак на Столичната община.

Значимата част от концертните изяви на оркестъра е гарантирана посредством установените взаимоотношения със Столична община, чрез задължителни участия в прояви от културния календар на ОКИ – Дом на културата „Искър“ и Столична община.

Засега Софийският духов оркестър е единственият сред българските духови оркестри, който е изнасял концерти на най-престижните български музикални фестивали, традиционно свързвани с високата култура - „Софийски музикални седмици“ и „Аполония“. Формацията има издадени над 10 плочи с изпълнения на различни произведения.

За означаване на оркестъра в търговски оборот на страната и в чужбина в последните

десетилетия се използва графичен знак, а именно: . Същият е заявен като комбинирана марка с вх. № 142297 от 15.07.2016 с обхват на закрила стоки от клас 15 и услуги от клас 35 и 41 от МКСУ и регистриран от ПВ на Р. България с рег. № 97805 от 07.06.2017.

Поради дългогодишното си използване, както на територията на страна, така и в чужбина, утвърдената висока репутация и известност на оркестъра, безспорната разпознаваемост, получените отличия и постигнат пазарен дял, неизменния интерес към представленията на музикантите и техния репертуар, допълнено от висока степен на придобита и присъща отличителност на марката, същата следва да се счита за ползващи се с известност на територията на Р. България (по смисъла на ЗМГО) по отношение на услугите от обхвата ѝ на закрила от клас 41 „оркестри“ и „организиране и провеждане на концерти“.

Посочената марка е самостоятелен идентифицируем нематериален актив със своя собствена стойност и като такъв придава допълнителна пренадена стойност, която неизбежно рефлектира и върху цената за концерт или участие на оркестъра.

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТОЙНОСТТА НА УСЛУГИТЕ ЧРЕЗ УТВЪРДЕНИ МЕТОДИ

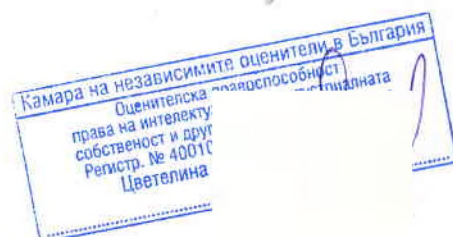
Пазарен подход

Пазарният подход извежда индикативна стойност, като сравнява оценявания актив с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация.

Необходимите за прилагането на пазарния подход към нематериални активи входящи данни са цени на идентични или сходни нематериални активи, като се правят корекции на тези цени чрез оценителски множители, необходими за да се отразят различните характерни особености или атрибути на оценявания актив.

Разходен подход

Разходният подход се основава на икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна полезност, независимо дали чрез покупка или изграждане.

Разходният подход може да се прилага при оценката на нематериални активи единствено когато е възможно да се определят разумно или разходите за възпроизвеждане, или разходите за подмяна на оценявания актив. В този смисъл този подход се използва главно за онези нематериални активи, които нямат идентифицируеми потоци от приходи или други икономически ползи.

Поради специфичния характер на обекта, ОКИ – Дом на културата “Искър” следва да прави задължителни инвестиции, подробно посочени по-горе.

Приходен подход

Представлява подход за определяне на стойността на актива въз основа на бъдещи приходи, парични потоци, ползи или спестени разходи, които с основание може да се очаква да бъдат постигнати от собственика си.

ОГРАНИЧАВАЩИ ПРЕДПОСТАВКИ

Стойността на услугите за участие на оркестър или музикална формация в различни концерти и представления варира и бива играна на основата на: брой и ранг на музикантите, включени в състава, опит и професионални качества, часова ставка на същите, самостоятелна ли е изявата, продължителност на сценичното участие, вид на концерта (тържествен, забавен, траурен, участие в дефиле), район на концерта представлението (дали е на територията на седалището на оркестъра или извън него), статут на възложителя и др.

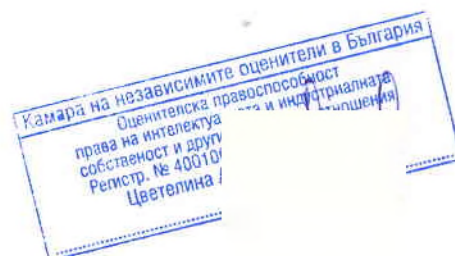
Следва да се има предвид, че оценката по правило е субективна и представлява преценка за стойността на услугата към датата на оценката, направена на база наличната информация, предоставена на оценителя от клиента и публикувана такава, която може да се намери свободно.

Към датата на оценката, тарифите за участие на по-голяма част от действащите духови оркестри на територията на страната не са публикувани. Данни за тях могат да се събират само по телефона или на място, като се определят конкретните параметри на участието, или се направи официално запитване с намерение за наемане, което съществено затруднява пазарното проучване и е предпоставка за събиране на неточни данни.

В допълнение, на пазара съществуват само няколко частни духови оркестъра, чиито тарифи са многократно по-високи от тарифите за участие на оркестрите на бюджетна издръжка. В същото време, тъй като последните получават бюджетна субсидия за дейността си, значителна част от участията им попадат в културните календари, за които не се дължи възнаграждение, а определените тарифи за наемане от трети лица са символични.

Не е за пренебрегване и фактът, че бюджетните учреждения чрез предлагането на посочените услуги не целят финансова изгода или каквато и да е печалба, а по-скоро обществено благополучие и културно развитие. При частните музикални формации обаче, където финансирането и издръжката на музикантите в нея се постига основно от участия, те са в пъти по-високи.

Приходният подход за оценка на активи тук е абсолютно неприложим вариант поради специфичния статут на ОКИ, предоставяне на безплатни услуги в значителен размер, ниското пазарно търсене и трудността от определяне на идентифицируеми потоци от приходи от изяви на Софийският духов оркестър към ОКИ – Дом на културата “Искър”, както и не на последно място фактът, че с предоставяне на описаните услуги не се цели икономическа печалба за ОКИ.

ОГРАНИЧЕНИЯ СВЪРЗАНИ С COVID-19

Коронавирусната пандемия е преди всичко здравна криза, но повличаща след себе си проблеми в здравеопазването, световната икономика, образованието и в сферата на услугите. От започването си коронакризата напълно промени кино и музикалната индустрия. Държавите в цял свят обосновано решиха да затворят всички концертни зали и да забранят всички концерти, представления и спектакли на живо за продължителни периоди от време. В същото време бяха забранени всички презгранични пътувания без основателна причина. Конкретно в България през последната година всички събирания на повече от 10-15 души, независимо от повода и това дали се провеждат на закрито или открито, бяха забранени, а в кратките периоди в режим на работа, за същите важаха строги противоепидемиологични мерки. Напълно пропаднаха всички културни календари и планирани мероприятия.

Пандемията разтърси бизнес модела на всички изпълнители, артисти и музиканти, като очаквано част от тях прекратиха напълно своята дейност, други я замразиха за неопределен период от време, а трети адаптивно започнаха онлайн представления и стрийминг на съдържание. В настоящия момент програмата и ангажиментите на повечето изпълнители, артисти и музиканти е неясна, като в същото време е трудно да се определи и вероятния интерес и варианти за продължаване на дейността.

Промени съществуват и при ценообразуването, тъй като се наблюдава понижен интерес от страна на потребителите, както и намален брой на допустимата публика за представление поради необходимост от спазване на физическа дистанция и др.

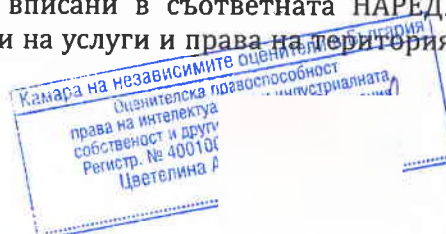
Поради изключителната динамичност и несигурност на пазара и постоянната промяна в налаганите от държавата мерки за справяне с кризата, настоящото пазарно проучване следва да се счита релевантно за кратък срок.

ПАЗАРНО ПРОУЧВАНЕ. АНАЛИЗ НА СПЕЦИФИЧНИ ФАКТОРИ, ОПРЕДЕЛЯЩИ ПАЗАРНАТА ПОЗИЦИЯ НА АКТИВА. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА АКТИВА

В България съществуват действащи духови оркестри към почти всички общини в страната, някои от които са: СОФИЙСКИЯТ ДУХОВ ОРКЕСТЪР, ПРЕДСТАВИТЕЛЕН МЛАДЕЖКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР "ДИМИТЪР МЕЧЕВ" - ГР. ВЕЛИНГРАД, ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ВРАЦА, ПРОФЕСИОНАЛЕН ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ДУХОВ ОРКЕСТЪР ГАБРОВО - ГР. ГАБРОВО, ОБЩИНСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - БОТЕВГРАД, ДУХОВ ОРКЕСТЪР „ДИКО ИЛИЕВ" НЧ „РАЗУМ 1883" - гр. МОНТАНА, ДУХОВ ОРКЕСТЪР ПРИ ПМГ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ" - гр. МОНТАНА, ОБЩИНСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ПЛЕВЕН, ДУХОВ ОРКЕСТЪР СЕВЛИЕВО - ГР. СЕВЛИЕВО, ПРЕДСТАВИТЕЛЕН МЛАДЕЖКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ТРОЯН, ОБЩИНСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ЛОВЕЧ, МЛАДЕЖКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ЛОВЕЧ, ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ТЪРГОВИЩЕ, ПРЕДСТАВИТЕЛЕН ДУХОВ ОРКЕСТЪР "СТЕФАН СТЕФАНОВ" - ГАРА ЕЛИН ПЕЛИН, ПРЕДСТАВИТЕЛЕН ДУХОВ ОРКЕСТЪР ПРИ ОДК - ГР. ПЛОВДИВ, ЗАБАВНО-ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ДИМИТРОВГРАД, ГРАДСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ВИДИН, ОБЩИНСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. БУРГАС, ОБЩИНСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - СТАРА ЗАГОРА, ГРАДСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. СИЛИСТРА, ДУХОВ ОРКЕСТЪР КЪМ ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА, ГР. ПЕРНИК, ДУХОВ ОРКЕСТЪР - ГР. ДОБРИЧ, ФЕСТИВАЛЕН ВОЕНЕН ДУХОВ ОРКЕСТЪР КЪМ НВУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ" - ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ДУХОВ ОРКЕСТЪР НА II-РА ТУНДЖАНСКА МЕХАНИЗИРАНА БРИГАДА - ГР. СТАРА ЗАГОРА, БИГ БЕНД - РУСЕ, БИД БЕНД - ПЛЕВЕН, ДЖУНИЪР БЕНД - ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ЯМБОЛСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР и др.

Повечето от горепосочените са съставени от възрастни музиканти със значителен опит и осъществяват дейността си изцяло чрез бюджетно финансиране.

Както бе отбелязано и по-горе голяма част от тарифите за участие не са официално публикувани, което затруднява справките. Едва девет от посочените по-горе оркестъра имат обявени тарифи за изнасяне на концерт и/или участие, вписани в съответната НАРЕДБА за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги и права на територията на

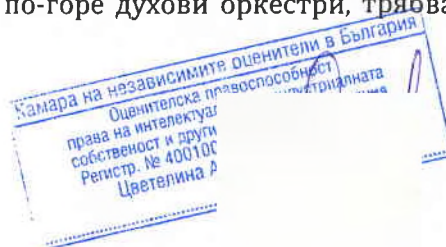
съответната община, като от повечето не стават ясни параментите на участията посочени по-горе като основополагащи за ценообразуването.

В таблицата по-долу е представена официалната към датата на оценката информация за сходни по същността си и статут духови оркестри в страната:

Оркестър	Концерт	Участие	* Участници
Градски духов оркестър - Силистра	концерт в зала, художествена програма около 1 час - 450,00 лв.	ритуална музика: - весели, тържествени - 320лв. - траурни - 280лв. - откриване на мемориали, офиси и съоръжения с химни - 350лв. без химни - 320лв. военен ритуал - заря с войскови части и дефилиране - 360лв.	16 + 1 диригент
Забавно-духов оркестър - Димитровград	до 1 час - 200лв. повече от 1 час - 400лв.		23 + диригент + концерт майстор + 2 певци
Градски духов оркестър - Видин	програма 14 участника 40 мин - 250лв. програма 14 участника 20 мин - 180лв.		14
Севлиеvsка духова музика	самостоятелен концерт - 300лв.	участие в тържествен ритуал - 100лв. участие в тържествен ритуал и концерт до 30мин - 200лв.	22 + 2 солисти + диригент
Общински духов оркестър Бургас	концерт 1 час - 1200лв концерт над 1 час - съответната тарифа за започнат час	участие 15 мин - 360лв участие 30 мин - 660лв	21 + диригент
Общински духов оркестър Ловеч	концертна програма 20 мин. - 300лв. концертна програма 30 мин. - 500 лв. концертна програма 40 мин. - 700 лв. концертна програма 60 мин. - 900лв.	участие в тържествен ритуал - 150лв. участие в тържествен ритуал и програма (хора и маршове - 30 мин.) - 200лв. участие в погребален ритуал (5 души) - 200лв. участие в погребален ритуал (8 души) 350лв. програма, включваща хора и маршове 30 мин. - 200лв. програма, включваща хора и маршове 60 мин. - 350лв. участие в дефиле с маршове - 250лв. участие в дефиле с хора - 350лв.	22 + диригент
Оркестър „Габрово“	концерт до 1 час - с възложител бюджетни структури, НПО в общ полза и физически лица популярна и джазова музика - 125лв. народна музика - 250лв. - с възложител стопански организации и НПО в частна полза популярна и джазова музика - 208.33лв. народна музика 416.67лв. - с възложител ПП популярна и джазова музика - 300лв. народна музика - 500лв. на територията на друго населено място разходите по командировката + популярна и джазова музика - 300лв. народна музика - 500лв.		28+1
Общински духов оркестър - гр. Русе	Концерти от 20 мин. до 1 час - с възложител областна администрация, общински и държавни училища, военни подразделения: а) летен период - 150.00лв. б) зимен период - 200.00лв. - с възложител, държавни институции и НПО: а) летен период - 250.00лв. б) зимен период - 350.00лв.; - с възложител стопански организации, политически партии и организации: а) летен период - 400.00лв. б) зимен период - 500.00лв. - с възложител организации от други населени места: а) летен период - 500.00лв.+ разходите по командировката б) зимен период - 600.00лв.+ разходите по командировката концерти с продължителност над един час се тарифират за всеки следващ час	участие до 20 мин с възложител Областна администрация, общински и държавни училища, военни подразделения а) летен период - 80.00лв. б) зимен период - 100.00лв. участие до 20 мин с възложител държавни институции и НПО: а) летен период - 200.00лв. б) зимен период - 250.00лв. участие до 20 мин с възложител стопанска организация или ПП: а) летен период - 350.00лв. б) зимен период - 400.00лв. в програми на територията на други населени места и общини: а) летен период - 500.00лв.+ разходите по командировката б) зимен период - 600.00лв.+ разходите за командировката	15+1
Общински духов оркестър - Плевен	концерт - 500лв.	участие в програма до 30 мин. - 300	17+1

* информацията за броя на оркестрантите може да бъде неточна

Както бе вече коментирано, Софийският духов оркестър е първата професионална духова формация в България и като такава има най-дълга история. Множество са международните и национални участия, както и получените призови места и награди в дългия му професионален път. При сравнение на Софийски духов оркестър с посочените по-горе духови оркестри, трябва да се отбележи по-големият опит на състава.

При изява на целия оркестър, Софийският духов оркестър се състои от 39 музиканта, 1 нототекар, 1 сценичен работник и 1 диригент или общо 42 участника. Оркестърът се изявява и в камерен състав, състоящ се от 22 участника. В този смисъл Софийският духов оркестър има почти двоен брой оркестранти в своя състав. Този факт неминуемо се отразява и върху цената за участие на духовия оркестър.

В допълнение, освен Софийският духов оркестър, има само още един оркестър, а именно ПРЕДСТАВИТЕЛЕН МЛАДЕЖКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР "ДИМИТЪР МЕЧЕВ" - ГР. ВЕЛИНГРАД, който има регистрирана марка. Следва да се отбележи, че официална тарифа на последния не е публикувана и не може да бъде направено по-подробно сравнение.

От направения анализ следва, че средния хонорар на един оркестрант в подобен музикален състав е между 25 и 30 лв. за участие в концерт със средна продължителност 60 мин.

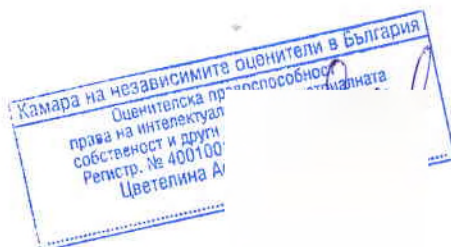
Определен е оценителски множител 1,3, като са съобразени следните фактори:

Направен е сравнителен анализ между посочените по-горе духови оркестри с изготвени и действащи тарифи за участие и Софийския духов оркестър, и по-конкретно цената за изнесен концерт от средно 60 мин. и броя на участниците във всеки оркестър. Взети са предвид пазарното търсене на услугата „развлечение и забавление, предоставени от духов оркестър“, общата икономическа и пазарна ситуация в страната, ефектите на световната пандемия, както и факторите история на оркестъра, брой изнесени концерти в страната и чужбина, брой зрители, брой изнесени спектакли за детска аудитория (образователни концерти), престижни награди, участия в международни фестивали и турнета в чужбина, дължими възнаграждения за авторски и сродни на авторските права, притежание на права върху интелектуална и индустриална собственост. В допълнение се взема предвид и факта, че музикантите от Софийския духов оркестър, включително диригента, техническото лице и нототекаря са назначени на щат към ОКИ – Дом на културата „Искър“ и концертирането и участието в продукции извън програмата на Столична община и ОКИ – Дом на културата „Искър“ съставлява източник на допълнително финансиране, както и факта, че оркестърът е единственият духов оркестър на бюджетна издръжка вписан в регистъра на Наименованията на артистични групи на Министерството на културата (удостоверение АП-505/04.10.2016г.).

Въз основа на гореизложеното, следва че към момента на оценката справедливата пазарна цена за изпълнение на Софийския духов оркестър към ОКИ – Дом на културата „Искър“ е както следва:

- Концерт на цял оркестър от около 60 мин. - 1500 лв.
- Изпълнение на камерен състав за концерт от около 60 мин - 800 лв.

Следва да се отбележи, че пазарната практика показва при възлагане на концерти или участия извън седалището на оркестъра, към посочената тарифа се добавят и разходите за транспорт и дължимите командировъчни. В същото време при покани за участия на оркестъра, представящи съответната финансираща община във фестивали, конкурси и други формати, в страната и чужбина - не се изисква заплащане за концертната програма от страна на организацията, отпредила поканата.

ОПРЕДЕЛЯНЕ СТОЙНОСТТА НА АКТИВА ПО РАЗХОДНИЯ ПОДХОД

За да се приложи разходният подход при оценката е необходимо да се определят разумно разходите за възпроизвеждане на оценявания актив. В този контекст разходите за възпроизвеждане са разходите, които биха били извършени за възпроизвеждане на актива, т.е. разходите за възпроизвеждане на един концерт на Софийския духов оркестър от около 60мин. Разходите, които трябва да се вземат предвид при прилагането на разходния подход включват: разходите за хонорари, разходите популяризиране на оркестъра, наем на нотен материал, транспорт на музиканти и музикални инструменти и др. за един изнесен концерт.

Съгласно обобщени данни на НСИ в последните 5 години в България за изнесени и посетени концерти на филхармонии, ансамбли за народни песни и танци и оркестри, както следва:

МУЗИКАЛНИ КОЛЕКТИВИ ¹

(Брой)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Музикални колективи	56	58	54	51	52	54
Представления	2531	2334	2342	2380	2546	873
- на един музикален колектив	45	40	43	47	49	16
Посетители общо	782310	756109	781513	780847	698343	232592
- на едно представление	309	324	334	328	274	266

¹ Филхармонии; Ансамбли за народни песни и танци; Оркестри.

По данни на ОКИ – Дом на културата „Искър“ в последните 5 години броят на концертите, съответния брой зрители и направени разходи са представени в следната таблица:

Показатели	Софийски духов оркестър				
	2016	2017	2018	2019	2020
Брой концерти	42	46	43	37	11
Спектакли за детска аудитория / образователни /	7	4	5	7	0
Брой зрители	24000	25000	25000	24000	5000
Приходи от билети и откупка	18048	14411	25315	23785	0
Разходи за концерти	14700	13630	18668	17850	3320
Преизчислена стойност на 1 концерт	1484	1430	1568	1616	1436
Средна стойност на 1 концерт	1507				

Разглеждайки данните, представени от НСИ, Софийски духов оркестър е изнесъл почти средния брой концерти полагащи се на всеки оркестър, доколкото е имал по-голяма от средната посещаемост. Високият и постоянно нарастващ зрителски интерес е определящ за цената на услугата в съответната сфера.

От направения анализ по разходния подход следва, че стойността за възпроизвеждане на концерт на Софийския духов оркестър със средна продължителност 60мин е 1507лв.

ИЗВОД

Пазарната практика сочи, че при тарифирането на участията на духовите оркестри в страната, се определя различна цена в зависимост от възложителя, като минималната цена за концерт се предлага на държавни и общински структури, НПО, физически лица, училища и военни поделения, доколкото цената отределена за възложител стопанска организация или политическа партия е увеличена с от 80 до 400%.

В този смисъл е целесъобразно при определяне на цените за концерт и участие на Софийски духов оркестър също да се разграничат цени в зависимост от статута на възложителя, като се приложи 100% увеличение за възложители стопански организации и политически партии и организации.

От направения анализ следва, че:

- минималната цена за **концерт на Софийски духов оркестър на територията на гр. София** извън Календарите на ОКИ – Дом на културата „Искър и на Столична община с **възложител бюджетни структури, НПО в обществена полза и физически лица** със средна продължителност 60мин следва да е **1500лв.**

- минималната цена за **концерт на Софийски духов оркестър на територията на гр. София** извън Календарите на ОКИ – Дом на културата „Искър и на Столична община с **възложител стопански организации, НПО в частна полза и политически партии и организации** със средна продължителност 60мин следва да е **3000лв.**

- минималната цена за **концерт на камерен състав на Софийски духов оркестър с възложител бюджетни структури, НПО в обществена полза и физически лица** от около 60мин следва да е **800лв.**

- минималната цена за **концерт на камерен състав на Софийски духов оркестър с възложител стопански организации, НПО в частна полза и политически партии и организации** от около 60мин следва да е **1600лв.**

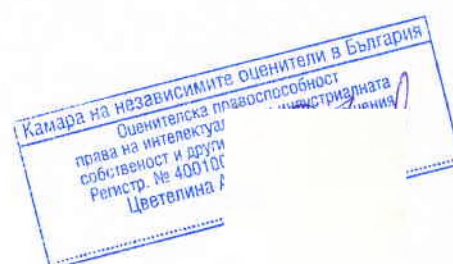
Цената за участие до 30 мин следва да е 50% от горепосочената тарифа за концерт, а цената за концерт по-дълъг от 60 мин, следва да е цената за концерт/участие + цената за всеки започнат следващ час.

Цената за концерт/участие извън територията на гр. София следва да е определената цена + транспортни и командировъчни разходи.

За участие на по-малки формации, цената следва да е пропорционална.

Посочените цени не включват разходи наем на зала за съответното изпълнение, транспорт на музиканти и музикални инструменти/техника, реклама на събитието, хонорари на допълнително наети солисти и други подобни допълнителни разходи.

Следва да се има предвид, че съгласно световната практика свободното договаряне на възнагражденията на творческите състави в най-голяма степен защитава интересите на двете страни – ползватели и творци. В този смисъл посочените цени и изготвянето на тарифа следва не да се счита за фиксирана, доколкото при възможност за договаряне на по-високи цени, същите следва да са релевантни. В същото време ОКИ следва да има възможност да прави отстъпки от цената по определени критерии.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Безспорно е, че Софийският духов оркестър е музикална формация с особен статут, формирана от оркестранти, по силата на трудовите им правоотношения с ОКИ – Дом на културата „Искър“, чиито участия в концерти и продукции е в рамките на дейността на ОКИ – Дом на културата „Искър“, поради което концертирането и участието в продукции на Софийски духов оркестър би могло да доведе до генерирането на авторски и сродни на авторските права и допълнителни финансови приходи за ОКИ – Дом на културата „Искър“, в резултат на свободно договаряне на директора на ОКИ – Дом на културата „Искър“ съответно с продуценти, институти и клиенти, заинтересовани от репертоара и имиджа на оркестъра.

Безспорно е, че в качеството си на юридическо лице с особен статут, създадено по силата на ЗЗПК, ОКИ – Дом на културата „Искър“ може по силата на разпоредбата на чл.4, ал.2 от ЗЗПК да използва като източник на приходи за финансирането си договорените възнаграждения за концерти и участия в продукции, както и допълнителни възнаграждения, дължими за авторски и сродни на авторските права във връзка с договореностите.

Постъпленията от свободно договорените възнаграждения следва да постъпват в извънбюджетни сметки, каквито имат правото да откриват ОКИ в качеството си на юридически лица, съобразявайки се с чл. 151, ал. 1 от Закона за публичните финанси, според който обслужването на банковите сметки и плащанията на бюджетните организации се осъществява от Българската народна банка и от банките по ред и начин, определени със съвместни указания на министъра на финансите и на управителя на Българската народна банка, с цел запазването им на разположение на ОКИ за следващата бюджетна година, тъй като утвърдилата се недобра практика показва, че с размера на останалите неразпределени средства от бюджетната сметка на всеки ОКИ, общината намалява субсидията за следващата година. В извънбюджетните сметки могат да постъпват и средствата, получени от дарения, както и от проектно финансиране.

Част от постъпленията в извънбюджетната сметка следва да се разходват за изплащане на допълнителни възнаграждения на носителите на авторски и сродни на авторските права и за принос към творческия имидж на оркестъра.

ПРЕПОРЪКИ

Свободното договаряне на възнагражденията за участие в концерти и продукции е препоръчително с оглед различията в законодателствата и пазарните условия на територията на различните страни на Европейския съюз, както и предвид различните икономически и финансови възможности на ползвателите на продукта на оркестъра и с оглед различните цели на ползвателите.

В контекста на гореизложеното определените с настоящата оценка цени са по-скоро препоръчителни и могат да послужат като отправна точка в процеса на договаряне.

Към настоящото прилагам копие от Сертификат за оценителска правоспособност № 400100122

Експерт-оценител:

Цветелина Читакова

КАМАРА НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОЦЕНИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Сертификат

ЗА ОЦЕНИТЕЛСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

Рег. № 40010

от 30 октомври 2015 год.

ЦВЕТЕЛИНА АСЕНОВА ЧИТАКОВА

родена на

год. в гр.

община

ЗА ОЦЕНКА

**права на интелектуалната и индустриалната
собственост и други фактически отношения**

Настоящият Сертификат е издаден на основание
Протокол № 19 от 5 и 6 октомври 2015 год. на Управителния съвет на КНОБ.

Светла Дерменджиева

Председател на УС на КНОБ

ВЯРНО

ДА